

Codul deontologic al avocailor din Uniunea Europeana

COD DEONTOLOGIC din 28 noiembrie 1998

Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană

EMITENT: CONSILIUL BAROURILOR UNIUNII EUROPENE - CCBE

Text preluat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT

REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICA NEAMT

Informatii despre produsul LEX EXPERT sunt prezentate pe pagina dedicata acestui produs: <http://www.lexexpert.ro/>

*) Acest Cod deontologic al avocaților din Uniunea Europeană a fost adoptat de reprezentanții a 18 delegații ale Uniunii Europene, în Sesiunea Plenară a CCBE, desfășurată la Lyon, la 28 noiembrie 1998.

1. PREAMBUL

1.1. Misiunea avocatului

Într-o societate întemeiată pe respect față de justiție, avocatul îndeplinește un rol eminent. Misiunea sa nu se limitează doar la executarea fidelă a unui mandat în cadrul legii. Într-un stat de drept, avocatul este indispensabil justiției și justițiabililor și are sarcina de a apăra drepturile și libertățile acestora: el este deopotrivă sfătuitorul și apărătorul clientului său.

Misiunea lui îi impune îndatoriri și obligații multiple, uneori aparent contradictorii, față de:

- Client,
- Tribunale și celelalte autorități în fața cărora avocatul își asistă sau își reprezintă clientul,
- Profesia sa în general și fiecare confrate în particular,
- Public, pentru care o profesie liberală și independentă, supusă respectării normelor pe care ea și le-a impus, este un mijloc esențial de apărare a drepturilor omului în fața statului și a altor puteri.

1.2. Natura normelor deontologice

1.2.1. Normele deontologice sunt destinate să garanteze, prin acceptarea lor liber consimțită, buna îndeplinire de către avocat a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna funcționare a oricărei societăți omenești. Nerespectarea acestor norme de către avocați va duce, în ultimă instanță la o sancțiune disciplinară.

1.2.2. Fiecare barou are normele sale specifice, care derivă din propriile sale tradiții.

Ele sunt adaptate organizării și domeniului de activitate al profesiei în respectivul stat-membru, precum și procedurilor juridice, procedurilor administrative și legislației naționale. Nu este nici posibil și nici nu este de dorit ca acestea să fie dezrădăcinate sau să se încerce generalizarea unor norme care nu sunt susceptibile de a fi generalizate.

Normele specifice fiecărui barou se referă totuși la aceleași valori și relevă, de cele mai multe ori, o bază comună.

1.3. Obiectivele Codului

1.3.1. Funcționarea progresivă a Uniunii Europene și a Spațiului economic european și intensificarea activității avocatului dincolo de frontiere, în interiorul Spațiului economic european, au făcut necesară, pentru binele public, definirea unor norme uniforme, aplicabile oricărui avocat din Spațiul economic european, pentru activitatea desfășurată dincolo de frontiere, indiferent care ar fi baroul căruia îi aparține respectivul avocat. Scopul definirii unor astfel de norme este îndeosebi acela de a atenua dificultățile care derivă din aplicarea unei duble deontologii, așa cum se prevede în art. 4 al Directivei 77/249, din 22 martie 1977.

1.3.2. Organizațiile reprezentative ale profesiei de avocat reunite în cadrul CCBE doresc ca normele Codului, enunțate mai jos,

- să fie recunoscute, din acest moment, ca fiind expresia convingerii împărtășite de toate Barourile din Uniunea Europeană și din Spațiul economic european,

- să fie făcute aplicabile, în termenul cel mai scurt, în funcție de procedurile naționale și/sau ale Spațiului economic european cu privire la activitatea de dincolo de frontiere a avocatului din Uniunea Europeană și din Spațiul economic european,

- să fie luate în considerare la efectuarea oricărei revizuiți a normelor deontologice interne, în vederea armonizării progresive a acestora din urmă.

Ele doresc, printre altele, ca, în măsura posibilului, normele deontologice interne să fie interpretate și aplicate într-o manieră conformă aceloră din prezentul Cod.

Atunci când normele din prezentul Cod vor fi fost făcute aplicabile în activitatea de dincolo de frontiere, avocatul va rămâne supus normelor baroului de care aparține, în măsura în care acestea din urmă concordă cu cele ale prezentului Cod.

1.4. Domeniul de aplicare "ratione personae"

Normele de mai jos vor fi aplicate avocaților din Uniunea Europeană, așa cum sunt ele definite în Directiva 77/249 din 22 martie 1977.

1.5. Domeniul de aplicare "ratione materiae"

Fără a contraveni încercării de a realiza o armonizare progresivă a normelor deontologice aplicabile într-un cadru unic, național, normele expuse mai jos vor fi aplicate activității desfășurate de avocat dincolo de frontiere, în interiorul Uniunii Europene și în Spațiul economic european. Prin activitatea de dincolo de frontiere se înțelege:

(a) orice raport profesional cu un avocat dintr-un alt stat-membru;

(b) activitățile avocatului într-un alt stat-membru, chiar dacă avocatul nu se deplasează efectiv acolo.

1.6. Definiții

În normele prezentului Cod, expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

Prin "stat-membru de proveniență" se înțelege statul-membru din care face parte Baroul căruia îi aparține avocatul.

Prin "stat-membru gazdă" se înțelege oricare alt stat-membru în care avocatul desfășoară o activitate dincolo de granițele statului său.

Prin "autoritate competentă" se înțelege organizația profesională sau autoritățile respectivului stat-membru care au competența de a stabili normele profesionale și/sau deontologice și de a exercita controlul disciplinar asupra avocaților.

2. PRINCIPII GENERALE

2.1. Independența

2.1.1. Multitudinea îndatoririlor care îi revin avocatului impune din partea acestuia o independență absolută, liberă de orice presiune, îndeosebi de presiunea derivată din propriile sale interese sau datorată influențelor din afară. Această independență este, de asemenea, necesară atât pentru încrederea în justiție, cât și pentru încrederea în imparțialitatea judecătorului. Prin urmare, avocatul trebuie să evite orice prejudiciere a independenței sale și să vegheze la a nu neglija etica sa profesională pentru a-i mulțumi pe clienții săi, pe judecător sau pe unii terți.

2.1.2. Această independență este necesară atât în activitatea juridică, cât și în alte probleme de natură juridică, iar sfatul dat de avocat clientului său nu are nici o valoare reală atunci când el a fost făcut doar de complezență sau din interes personal ori sub efectul unei presiuni din afară.

2.2. Încrederea și integritatea morală

Nu pot exista relații bazate pe încredere, atunci când cinstea, probitatea, spiritul de dreptate și sinceritatea avocatului sunt puse sub semnul îndoielii. Pentru avocat, aceste virtuți tradiționale sunt obligații profesionale.

2.3. Secretul profesional

2.3.1. Prin însăși natura misiunii sale, avocatul este depozitarul secretelor clientului său și destinatarul comunicărilor de natură confidențială. Acolo unde nu există o garanție a încrederii, încrederea nu poate exista. Prin urmare, secretul profesional este recunoscut ca fiind deopotrivă un drept și o îndatorire fundamentală și primordială a avocatului.

Obligația avocatului cu privire la secretul profesional servește atât intereselor administrației judiciare, cât și intereselor clientului. În consecință, ea trebuie să beneficieze de o protecție din partea statului.

2.3.2. Avocatul trebuie să respecte secretul oricărei informații confidențiale de care ia cunoștință în cadrul activității sale profesionale.

2.3.3. Această obligație nu este limitată în timp.

2.3.4. Avocatul impune angajaților săi și oricărei persoane care colaborează cu el în activitatea sa profesională să respecte secretul profesional.

2.4. Respectarea deontologiei altor barouri

În aplicarea normelor de drept ale Uniunii Europene și ale Spațiului economic european, avocatul dintr-un stat-membru poate fi obligat să respecte deontologia unui barou dintr-un stat-membru gazdă. Avocatul are datoria de a se informa asupra normelor deontologice pe care trebuie să le respecte în exercitarea unei activități specifice.

Organizațiile membre ale CCBE sunt obligate să depună codurile lor deontologice la Secretariatul CCBE, pentru ca orice avocat să-și poată procura o copie de la respectivul secretariat.

2.5. Incompatibilități

2.5.1. Pentru a-i permite avocatului să-și exercite funcțiile cu independența necesară și de o manieră corespunzătoare îndatoririi sale de a participa la administrarea justiției, exercitarea anumitor profesii sau a anumitor funcții este incompatibilă cu profesia de avocat.

2.5.2. Avocatul care asigură reprezentarea sau apărarea unui client în fața justiției sau în fața autorităților publice ale unui stat-membru gazdă va respecta normele de incompatibilitate aplicabile avocaților din respectivul stat-membru.

2.5.3. Avocatul stabilit într-un stat-membru gazdă, în care se angajează în mod direct într-o activitate comercială sau într-o activitate diferită de profesia sa de avocat, este

obligat să respecte normele de incompatibilitate aplicabile avocaților din respectivul stat-membru.

2.6. Publicitatea personală

2.6.1. Avocatul nu face și nici nu solicită să i se facă publicitate personală, de nici un fel, acolo unde aceasta este interzisă.

De altfel, avocatul face sau solicită să i se facă publicitate personală numai în cazul în care normele baroului de care aparține îi permit acest lucru.

2.6.2. Publicitatea personală, cu precădere cea din mass-media, poate fi efectuată acolo unde este autorizată, atunci când avocatul în cauză demonstrează că ea a fost făcută pentru a fi adusă la cunoștință clienților existenți sau potențiali care sunt stabiliți pe un teritoriu unde această publicitate este permisă, iar difuzarea sa într-un alt loc este ocazională.

2.7. Interesul clientului

Sub rezerva normelor legale și deontologice, avocatul are obligația de a apăra întotdeauna cât mai bine interesele clientului său, chiar în raport cu propriile sale interese, cu interesele vreunui confrate sau cu cele ale profesiei în general.

2.8. Limitarea răspunderii avocatului față de client

În măsura în care legislația statului-membru de proveniență și legislația statului-membru gazdă autorizează acest lucru, avocatul poate să limiteze răspunderea sa față de client, în conformitate cu normele Codului deontologic pe care s-a obligat să îl respecte.

3. RELAȚIILE CU CLIENȚII

3.1. Inițierea și încetarea relațiilor cu clientul

3.1.1. Avocatul nu acționează decât atunci când este împuternicit de clientul său, exceptând cazul în care el a primit o însărcinare în acest sens din partea unui alt avocat care îl reprezintă pe client sau din partea unei instanțe competente.

Avocatul trebuie să se străduiască, în mod rezonabil, să cunoască identitatea, competența și posibilitățile persoanei sau ale autorității prin intermediul căreia a fost împuternicit, atunci când circumstanțe specifice relevă că această identitate, această competență sau aceste posibilități sunt îndoielnice.

3.1.2. Avocatul își sfătuiește și își apără clientul cu promptitudine, în mod conștiincios și cu diligență. El își asumă personal răspunderea pentru misiunea care i-a fost încredințată. Avocatul își informează clientul cu privire la evoluția cauzei care i-a fost încredințată.

3.1.3. Avocatul nu acceptă să-i fie încredințată o cauză atunci când știe sau când ar trebui să știe că el nu are competența necesară pentru a se ocupa de această cauză, exceptând cazul în care cooperează cu un avocat care are competența necesară.

Avocatul nu poate accepta o cauză atunci când, datorită altor obligații, se află în imposibilitatea de a se ocupa de ea cu promptitudine.

3.1.4. Avocatul care își exercită dreptul de a nu se mai ocupa de o cauză trebuie să se asigure că respectivul client poate găsi, în timp util, un alt confrate care să-i ofere asistență juridică, pentru a se evita prejudicierea clientului.

3.2. Conflictul de interese

3.2.1. Avocatul nu trebuie să fie sfătuitorul și nici reprezentantul sau apărătorul a mai mult de un client într-una și aceeași cauză, atunci când interesele clienților sunt conflictuale sau când există realmente riscul de a apărea un astfel de conflict de interese.

3.2.2. Avocatul trebuie să se abțină să se mai ocupe de cauzele tuturor clienților implicați, atunci când intervine un conflict între interesele acestora, când secretul profesional riscă să fie violat sau când independența sa riscă să fie știrbită.

3.2.3. Avocatul nu poate accepta o cauză a unui nou client, dacă secretul informațiilor încredințate de un vechi client riscă să fie violat sau atunci când cunoașterea de către avocat a cauzelor vechiului său client îl favorizează pe noul client în mod nejustificat.

3.2.4. În cazul în care avocații practică meseria într-o asociație în grup, paragrafele 3.2.1., 3.2.2. și 3.2.3. sunt aplicabile asociației în ansamblu și tuturor membrilor săi.

3.3. Pactul "de quota litis"

3.3.1. Avocatul nu poate să-și fixeze onorariile pe baza unui pact "de quota litis".

3.3.2. Pactul "de quota litis" este o convenție încheiată între avocat și clientul său, înainte de încheierea definitivă a unei cauze în care este implicat respectivul client, convenție prin care clientul se angajează să îi verse avocatului o parte din ceea ce rezultă de pe urma cauzei, fie că aceasta constă într-o sumă de bani, fie în orice alt bun sau valoare.

3.3.3. Nu constituie un astfel de pact convenția care prevede stabilirea onorariului în funcție de valoarea litigiului de care se ocupă avocatul, atunci când această valoare este corespunzătoare unui tarif oficial sau dacă ea este admisă de autoritatea competentă de care depinde avocatul.

3.4. Stabilirea onorariilor

3.4.1. Avocatul trebuie să-și informeze clientul cu privire la tot ceea ce cere cu titlu de onorariu, iar valoarea însumată a onorariilor sale trebuie să fie echitabilă și justificată.

3.4.2. Sub rezerva unei convenții contrare, încheiată legal între avocat și clientul său, modalitatea de calculare a onorariilor trebuie să fie în conformitate cu normele baroului de care avocatul depinde. Dacă avocatul este membru al mai multor barouri, normele aplicabile vor fi cele ale baroului cu care avocatul și clientul său au cele mai strânse relații.

3.5. Aconturi asupra onorariilor și cheltuielilor

Când avocatul solicită vărsarea unui acout cu titlu de avans asupra cheltuielilor și/sau a onorariilor, acesta nu trebuie să depășească o estimare rezonabilă a onorariilor și a cheltuielilor probabile pe care cauza le implică.

În caz de neplată a avansului solicitat, avocatul poate să renunțe să se mai ocupe de cauză sau se poate retrage, cu condiția respectării dispozițiilor articolului 3.1.4.

3.6. Împărțirea onorariilor cu o persoană care nu este avocat

3.6.1. Exceptând dispoziția de mai jos, avocatului îi este interzis să își împartă onorariile cu o persoană care nu este avocat, în afara cazului în care asocierea dintre avocat și o altă persoană este autorizată de legislația statului-membru căruia îi aparține avocatul.

3.6.2. Norma din articolul 3.6.1. nu se aplică sumelor sau compensațiilor vărsate de către avocat moștenitorilor unui confrate decedat sau unui confrate care și-a dat demisia pentru a se prezenta ca succesor al clientelei respectivului confrate.

3.7. Soluționarea corespunzătoare costului și beneficiului ajutorului legal

3.7.1. Avocatul trebuie să încerce, în orice moment, să găsească o soluționare a litigiului clientului său care să fie corespunzătoare costului cauzei, și va trebui ca, în momentele oportune, să își consilieze clientul cu privire la oportunitatea de a căuta să ajungă la o înțelegere sau de a face apel la soluții alternative pentru a încheia litigiul.

3.7.2. În cazul în care clientul este susceptibil să beneficieze de ajutor legal, avocatul are obligația să-l informeze despre aceasta.

3.8. Fondurile clienților

3.8.1. Dacă, la un moment dat, avocatul deține fonduri în numele clienților săi sau în numele unor terți (denumite în continuare "Fonduri-Clienți"), el este obligat să respecte următoarele norme:

3.8.1.1. Fondurile-Clienți vor fi întotdeauna păstrate într-un cont deschis la o bancă sau la o instituție similară, agreată de autoritatea publică. Toate Fondurile-Clienți primite de un avocat trebuie să fie vărsate într-un astfel de cont, cu excepția cazului în care există o autorizație expresă sau implicită din partea clientului specificând o altă destinație a acestora.

3.8.1.2. Orice cont deschis în numele avocatului și în care sunt depuse Fonduri-Clienți este însoțit de specificația că fondurile depuse în acel cont sunt deținute în numele clientului (clienților) avocatului.

3.8.1.3. Conturile avocaților în care sunt vărsate Fondurile-Clienți trebuie să fie acoperite, în mod constant, cel puțin la nivelul valorii totale a Fondurilor-Clienți deținută de avocat.

3.8.1.4. Fondurile-Clienți trebuie să fie imediat vărsate clienților sau în condițiile autorizate de către client.

3.8.1.5. Cu excepția cazurilor în care există norme de drept contrare sau o hotărâre judecătorească și un acord expres și implicit al clientului în numele căruia se face plata, sunt interzise orice plăți efectuate, prin intermediul Fondurilor-Clienți, în numele clientului pentru o terță persoană, inclusiv:

(a) plățile făcute unui client sau pentru un client din fondurile aparținând unui alt client;

(b) extragerea din cont a onorariilor avocatului.

3.8.1.6. Avocatul ține evidențe complete și precise ale tuturor operațiunilor efectuate cu Fondurile-Clienți, diferențiind Fondurile-Clienți de celelalte sume deținute de avocat, evidențe pe care le remite clientului, la cerere.

3.8.1.7. Autoritățile competente ale statelor-membre sunt autorizate să verifice și să examineze, păstrând secretul profesional, documentele legate de Fondurile-Clienți, pentru a se asigura că normele pe care le-au fixat sunt bine respectate, precum și pentru a sancționa abaterile de la aceste norme.

3.8.2. Sub rezerva a ceea ce urmează și fără a încălca normele prevăzute în articolul 3.8.1. de mai sus, avocatul care deține Fonduri-Clienți în cadrul unei activități profesionale exercitată într-un alt stat-membru trebuie să respecte normele cu privire la depozitul și contabilitatea Fondurilor-Clienți aplicate de baroul de care depinde avocatul în statul-membru de origine.

3.8.3. Avocatul care își exercită activitatea într-un stat-membru gazdă poate, cu acordul autorităților competente din statul-membru din care provine și ale statului-membru care îl găzduiește, să se conformeze exclusiv normelor acestuia din urmă fără a fi obligat să respecte normele statului-membru din care provine. În acest caz, avocatul este obligat să ia măsurile necesare pentru a-și informa clienții că el respectă normele aplicabile în statul-membru gazdă.

3.9. Asigurarea pentru răspunderea profesională

3.9.1. Avocatul trebuie să aibă o asigurare permanentă pentru răspunderea sa profesională, în limite rezonabile, ținând cont de natura și de amploarea riscurilor pe care și le asumă prin exercitarea activității sale.

3.9.2. Un avocat prestator de servicii într-un stat-membru gazdă, în care își exercită activitatea profesională, este supus următoarelor dispoziții:

3.9.2.1. Avocatul trebuie să se conformeze dispozițiilor referitoare la obligația de a se asigura pentru răspunderea sa profesională, care sunt aplicabile în statul-membru din care provine.

3.9.2.2. Când avocatul, care este obligat să subscrie o astfel de asigurare în statul-membru de proveniență, exercită o activitate profesională într-un stat-membru gazdă, el trebuie să se străduiască să obțină o extindere a acestei asigurări și asupra activității profesionale pe care o exercită în statul-membru gazdă.

3.9.2.3. Atunci când normele din statul-membru din care provine avocatul nu-l obligă pe avocat să subscrie o astfel de asigurare, sau când extinderea asigurării vizate la art. 3.9.2.2., sus-menționat, se dovedește imposibilă, avocatul trebuie să facă totuși o asigurare pentru activitatea profesională pe care o îndeplinește într-un stat-membru gazdă, respectiv pentru serviciile prestate clienților din acest stat-membru, asigurare care să fie cel puțin egală cu asigurarea care se aplică avocaților din statul-membru gazdă, cu excepția situației în care îi este imposibil să obțină o astfel de asigurare.

3.9.2.4. În cazul în care avocatul nu poate obține o asigurare în conformitate cu normele sus-menționate, el trebuie să-i informeze pe aceia dintre clienții săi care riscă să fie prejudiciați prin lipsa asigurării.

3.9.2.5. Avocatul care își exercită activitatea într-un stat-membru gazdă poate, cu acordul autorităților competente din statul-membru de proveniență și al celor din statul-membru gazdă, să se conformeze în exclusivitate normelor aplicabile asigurării pentru răspunderea profesională în statul-membru gazdă. În acest caz, avocatul are obligația de a lua măsurile necesare pentru a-și informa clienții că asigurarea sa este în conformitate cu normele aplicabile în statul-membru gazdă.

4. RELAȚIILE CU MAGISTRAȚII

4.1. Deontologia aplicabilă în activitatea judiciară

Avocatul care se prezintă în fața unei jurisdicții dintr-un stat-membru sau participă la o procedură în fața unei astfel de jurisdicții trebuie să respecte normele deontologice aplicabile în respectiva jurisdicție.

4.2. Caracterul contradictoriu al dezbaterilor

Avocatul trebuie să respecte, în orice circumstanță, caracterul contradictoriu al dezbaterilor. El nu poate, de exemplu, să contacteze un judecător, cu privire la o cauză, fără a-l informa în prealabil pe avocatul părții adverse.

El nu poate transmite unui judecător acte, note sau alte documente, fără ca acestea să fi fost comunicate, în timp util, avocatului părții adverse, cu excepția cazurilor în care respectivele demersuri sunt autorizate prin normele de procedură aplicabile. În măsura în care normele de drept nu interzic acest lucru, avocatul nu poate să divulge sau să supună instanțelor o propunere de soluționare a cauzei, făcută de partea adversă sau de către avocatul acesteia, fără o autorizare expresă din partea avocatului părții adverse.

4.3. Respectul față de judecător

Avocatul va da dovadă de respect și de loialitate față de oficiile judecătorului, dar, în același timp, își va apăra clientul în mod conștiincios și fără teamă, fără a ține cont de propriile sale interese și nici de vreo consecință de orice fel ce l-ar putea privi pe el sau pe oricare altă persoană.

4.4. Informații false sau susceptibile de a induce în eroare

Avocatul nu trebuie, în nici un moment, să furnizeze judecătorului, cu bună știință, o informație falsă ori vreo informație de natură să îl inducă pe acesta în eroare.

4.5. Aplicarea în cazul arbitrilor și al persoanelor exercitând funcții similare

Normele aplicabile în cazul relațiilor dintre un avocat și un judecător se aplică, în egală măsură, și în cadrul relațiilor avocatului cu un arbitru, cu un expert sau cu orice altă persoană însărcinată, în mod ocazional, să îl asiste pe judecător sau pe arbitru.

5. RELAȚIILE DINTRE AVOCAȚI

5.1. Confraternitatea

5.1.1. Confraternitatea impune ca relațiile dintre avocați să fie bazate pe încredere, spre interesul clientului și pentru a evita atât procesele inutile cât și orice comportament susceptibil să impiezeze reputația profesiei. Totuși, ea nu trebuie să pună niciodată în opoziție interesele avocaților și interesele clientului.

5.1.2. Avocatul recunoaște drept confrate pe orice avocat dintr-un alt stat-membru; el manifestă față de acesta un comportament colegial și loial.

5.2. Cooperarea dintre avocații din state-membre diferite

5.2.1. Este de datoria oricărui avocat ca, la solicitarea unui confrate dintr-un alt stat-membru, să se abțină să accepte o cauză pentru care nu are competența necesară; într-o

astfel de situație, el trebuie să își ajute confratele să intre în contact cu un alt avocat care să fie în măsură să-i ofere serviciul cerut.

5.2.2. Atunci când avocații din două state-membre diferite lucrează împreună, amândoi au datoria de a ține cont de diferențele care pot exista între sistemele lor legislative, barourile lor, competențele și obligațiile lor profesionale.

5.3. Corespondența transmisă între avocați

5.3.1. Avocatul, care adresează unui confrate dintr-un alt stat-membru o comunicare căreia dorește să i se confere un caracter "confidențial" sau "without prejudice", va trebui să precizeze în clar acest lucru încă din momentul expedierii respectivei comunicări.

5.3.2. În cazul în care destinatarul comunicării nu este în măsură să îi confere acesteia un caracter "confidențial" sau "without prejudice", el va trebui să o returneze expeditorului fără a cunoaște conținutul acesteia.

5.4. Onorariile pentru recomandare

5.4.1. Avocatul nu poate nici să pretindă și nici să accepte din partea unui alt avocat sau din partea vreunui terț un onorariu, un comision sau vreo altă compensație pentru faptul că a recomandat un avocat unui client sau că a trimis un client la un avocat.

5.4.2. Avocatul nu poate vărsa nimănui un onorariu, un comision și nici vreo altă compensație în contrapartidă pentru că i-a fost prezentat un client.

5.5. Comunicarea cu partea adversă

Avocatul nu poate intra în relație directă cu o persoană, cu privire la o anumită cauză, atunci când știe că respectiva persoană este reprezentată sau asistată de un alt avocat, exceptând cazul în care el are acordul confratelui său și se angajează să-l țină pe acesta la curent.

5.6. Schimbarea avocatului

5.6.1. Un avocat nu poate succeda altui avocat în apărarea intereselor unui client, într-o cauză determinată, decât cu condiția ca, în prealabil, să-și fi avertizat confratele și să se fi asigurat că au fost luate măsurile necesare în vederea achitării cheltuielilor și a onorariilor

datorate acestuia, sub rezerva celor expuse mai jos, în art. 5.6.2. Totuși, această îndatorire nu-l face pe avocat personal răspunzător de plata cheltuielilor și a onorariilor datorate predecesorului său.

5.6.2. În cazul în care, spre interesul clientului, se impune luarea unor măsuri urgente, înainte de a putea fi îndeplinite condițiile stabilite prin art. 5.6.1, de mai sus, avocatul poate lua aceste măsuri cu condiția de a-l informa neîntârziat pe predecesorul său.

5.7. Răspunderea pecuniară

În relațiile profesionale dintre avocații unor barouri din state-membre diferite, avocatul, care nu se limitează doar la a recomanda un confrate unui client sau la a i-l prezenta ci încredințează o cauză unui omolog al său ori îl consultă într-o cauză, are obligația personală de a plăti confratelui din străinătate, pentru consiliere, onorariile, cheltuielile și sumele avansate de către acesta din urmă din propriul buget, obligație de care trebuie să se achite chiar și în caz de neprezentare a clientului. Totuși, respectivii avocați pot conveni, încă din momentul demarării acestor relații, stabilirea unor dispoziții speciale cu privire la acest subiect. În plus, avocatul poate, în orice moment, să limiteze obligația sa personală la nivelul valorii totale a onorariilor, cheltuielilor și sumelor avansate de confratele străin, înainte de a-i notifica acestuia din urma decizia sa de a-și declina răspunderea pe viitor.

5.8. Pregătirea tinerilor avocați

Pentru a întări încrederea și cooperarea dintre avocații barourilor din state-membre diferite și spre interesul bine înțeles al clienților, este necesar să fie încurajată dobândirea unei mai bune cunoașteri a legilor și a normelor procedurale aplicabile în diferitele state-membre. În acest scop, în cadrul obligației sale profesionale de a asigura pregătirea tinerilor, avocatul va lua în considerare necesitatea pregătirii unor tineri confrăți din alte state-membre.

5.9. Litigiile dintre avocați din mai multe state-membre

5.9.1. Atunci când un avocat este de părere că un confrate dintr-un alt stat-membru a încălcat o normă deontologică, el trebuie să-și atenționeze confratele asupra acestui lucru.

5.9.2. Atunci când între avocații din mai multe state-membre apare un diferend personal, de natură profesională, aceștia trebuie să încerce mai întâi să-l soluționeze pe cale amiabilă.

5.9.3. Înainte de a angaja o procedură împotriva unui coleg dintr-un alt stat-membru, pe tema unui diferend de tipul celui menționat la paragrafele 5.9.1. și 5.9.2., avocatul trebuie să informeze barourile de care depind cei doi avocați, pentru a permite respectivelor barouri să-și dea concursul în vederea soluționării diferendului pe cale amiabilă.

ANEXA 1

DECLARAȚIA DE PRINCIPIU A CCBE CU PRIVIRE LA SECRETUL PROFESIONAL AL AVOCAȚILOR ȘI LA LEGISLAȚIA REFERITOARE LA SPĂLAREA BANILOR

CCBE înțelege să favorizeze o atitudine armonioasă în cadrul organizațiilor membre. Din acest motiv, CCBE recomandă barourilor și law societies membre să facă tot ce le stă în putință pentru a include în Codurile lor deontologice, dacă nu au făcut-o deja, următoarele obligații:

1. de fiecare dată când le este încredințat un caz, avocații au obligația de a verifica identitatea exactă a clientului sau a intermediarului pentru care acționează;
2. când avocații sunt autorizați să manevreze fonduri, le este interzis să primească sau să manevreze fonduri care nu corespund în mod riguros dosarului identificat nominal;
3. când participă la o operație juridică, avocații au obligația de a se retrage din cauză de îndată ce suspectează în mod serios că respectiva operație ar avea drept rezultat o spălare de bani și când clientul nu înțelege să renunțe la operația în sine.

CCBE va încerca să includă aceste norme în propriul său Cod deontologic care se aplică la serviciile juridice transnaționale.